

**Utrjujmo protifašistično
enotnost in bratstvo
med Slovenci in Italijani**

DELO

glasilo KPI za slovensko narodno manjšino

UREDNIŠTVO in uprava: 34131 Trst,
Ul. Capitolina 3 - Telefon 744046, 744047

DOPISNIŠTVO za goriško pokrajino:
34170 Gorica, Ul. XXIV. Maggio 18 -
Telefon 24-36

NAROČNINA: Letna 1000 lir, polletna 550
lir. Poštni tekoči račun: Trst 11/7000

Obnovljena izdaja - Leto XXI. - Štev. 6 (736)

TRST - 23. maja 1969

Posamezna številka 40 lir

Petnajstidnevnik Spediz. in abb.
Quindicinale post. Gruppo II

Bodino enotni v boju za demokracijo in socialni napredek

Nedavni fašistični «podvigi» na Tržaškem in v raznih krajih države niso navadna, zakasnela, bila v ponedeljek, so razpravljali dejanja neuravnovešenih posameznikov. Ta dejanja so nezdružljiva, strupeni sadovi, ki dozorevajo v ozračju, ki je nevarno za demokracijo. Vandalski napad na partizanski spomenik v Miljah, fašistično izzivanje na tržaškem podeželju, napisi in vzkliki fašizmu in nacizmu zahtevajo jasen odgovor v obrambo ter uvrstitev demokracije. In odgovor mora biti tak kot je bil v osvobodilni borbi. Konkretno se mora izražati v enotnosti protifašističnih sil, v enotnosti demokratičnih in naprednih Slovencev in Italijanov. Ta odgovor se mora izražati v enotni akciji za novo politiko in socialni napredek, ki

naj prevede v stvarnost ustavno listino italijanske republike, čigar obletnica poteka dne 2. junija.

Jasno je namreč, da je moč ostanke fašizma biti z demokratično politiko, začeti s konkretnim priznanjem pravic Slovencev. Pri tem pa moramo imeti pred očmi dejstvo, da je fašizem v naši deželi začel svojo pot prav s protislovensko gonjo.

Tudi sedaj fašistični izzivači in tisti, ki stoje za njimi, kažejo stremeljenja, ki so zelo podobna onim pred več desetletji. Obstaja torej nekakšna povezava med preteklostjo in sedanjostjo.

Po krivdi oblastnikov smo mi Slovenci še vedno državljani druge kategorije in fašistični zakoni so še vedno v veljavi. Ti zakoni prepoveduje Slovincem, da bi

pred oblastmi in na sodiščih občevali v lastnem jeziku. Še vedno se ne spoštuje republiška ustava, ne spoštujejo se niti določila spomenice o soglasju, in niti določila deželnega posebnega statuta, čeravno je bil ta statut sprejet prav zaradi obstoja Slovencev. Doslej ni še bil sprejet noben ukrep za rešitev temeljnih vprašanj Slovencev in rečeno je bilo, da niti dežela ni pristojna za reševanje teh vprašanj. Deželni upravitelji se celo izogibajo besedi »Slovenec«. Tudi občinski upravitelji v Trstu se izogibajo besedi »Slovenec«. Prvaki strank leve sredine so to potrdili tudi pred nekaj dnevi, ko se je začela razprava o decentralizaciji občinske uprave.

Tako smo priča dejstvu, da se po eni strani, tedaj ko govorimo o nas kot narodnostni skupnosti, uporabljajo čudne, celo nerazumljive besede, kot n. pr. »skupnost posebnih značilnosti«, po drugi strani pa vplivni predstavniki vlade (n. pr. minister Restivo) zatrjujejo, da slovenskih problemov sploh ni. Le neke so imenovali Slovence s pravim imenom. V okrožnici bivše Sifar je (Nadaljevanje na 4. strani)

Zgornja občina je preteklo nedeljo slovesno počastila spomin padlih v osvobodilni borbi. Ponovno je izpričala svojo zvestobo idealom te borbe. Odkrit je bil veličasten spomenik. Slovesnosti so se udeležili tudi predstavniki oblasti, med katerimi je bil tudi predstavnik deželne vlade. Na prireditvi, ki je bila ob tej priliki na sporedu so sodelovali: domači pevski zbor Rdeča zvezda, zbor Mirko Kumar iz Repna, zbor Vasilij Mirk s Proseka - Kontovela in godba železničarjev iz Divače. (Odlomke iz govorov na tej slovesnosti objavljamo na 4. strani)

Čigavi so narodni heroji

Spominjam se tiste pomlad, ko smo z veliko mero navdušene naivnosti pripravljali slavnostni tek ob dvajsetletnici osvoboditve - STE-DO. Sedeli smo za mizo, mladinci in mladinke raznih narodov in razpravljali o programu. O teh razpravah ni pisal tisk, zanje je vedelo le nekaj ljudi. Spominjam se, kako so »katoliški« mladinci izsiljevali: nočemo hrvaških partizanskih pesmi, nočemo pesmi »Na juriš«, ker je preveč revolucionarna, nočemo rdeče zvezde, na odr... Se-stavljali smo spored za Bazovico. Da bomo brali pisma padlih herojev, smo sklenili. Med temi tudi pisma Pinka Tomažiča, ki je nam, slovenskim komunistom še posebno pri srcu. Tedaj se je zgodilo nekaj nezasišlanega. Že prej omenjeni mladinci so zahtevali, naj neko Pinkovo pismo CENZURIRAMO V nasprotjem primeru bi »razbili« enotnost proslav. Tedaj je večina pristala na to, da se raje prebere drugo pismo, pismo materi in ono drugo opusti. Slo je namreč za stavek, kjer Pinko omenja koronejskega kurata in piše: »... ker je kljub svojemu stanu dober fant.« Te besede, ki jih fašistični cenzor v zaporu ni prečrtal so hoteli zbrisati, ker jim niso bile po godu. Kot če bi imeli pravico sedeti o tem, kar je pisal padli narodni heroj Pinko Tomažič.

Kot srednješolec sem rad prebiral Andriča in druge srbske in bosanske pisatelje. Teta mi je darovala roman »Hajduk Stanko« in spominjam se, da je v posvetilu pisalo izpod avtorjevega peresa: »Oprostite, stari očetje, če

vam odkopujem, kosti, ki so svete...»

Kaj, če bi drugi pisatelj tržaškega porekla (danes tudi politik) spoštoval to-le načelo?

Že dalj časa opazujem, kako se neka politična skupina, ki si je nadela ime »Slovenska levica«, rada sklicuje prav na neki slučaj, ki naj bi ji dajal pravico do monopola nad imenom Pinka Tomažiča. Ne strinjamo se s strukturalizacijo mučenika, kjerkoli in kakorkoli, za take, polemično strankarske namene. Ne moremo dovoliti, da bi v letu 1969 nekdo kričal, da ima v svoji sredi sorodnike Pinka Tomažiča in Janka Premrla - Vojka in mislil, da bo s tem opral ostrino svoje kvalunkvistične politike. Politiko naj delajo živi ljudje in naj se predstavljajo z živimi političnim programi, ne pa s spominom padlih junakov, ki so skupna last vsega slovenskega naroda.

Sicer pa jim je sam Pinko povedal, ko je v nekem pismu napisal: »Skušal sem vam dokazati že večkrat, da je moja pot drugačna od vaše in da se moji cilji z vašimi ne morejo strinjati.« In kakšna je bila njegova pot?

»Ravno zato, ker ljubim vse, kar me obkroža, dam brez kakršnega koli obžalovanja življenje za stranko, za bodočnost, za odpravo hlapčevstva, za odpravo izkoriščanja človeka po človeku, za zmago komunizma.«

Morda bi imeli do njega pravico, toda premajhni smo pred njegovim okrvavljenim truplom, da bi se propagandistično sklicevali nanj.

Če bodo ti citati zalegli, tedaj nam jih ne bo žal.

Prenehajte, torej.

St. S.

Pomen akcij za širjenje in podpiranje našega tiska

Kakor vsako leto, je tudi letos Avtonomna tržaka federacija KPI dala pobudo za pokrajinsko kampanjo komunističnega tiska ter se tako vključila v ono vsedrjavno.

Letošnja kampanja dobiva velik pomen iz dvojnih razlogov. Poteka namreč v izredno važnem političnem položaju, bodisi na mednarodnem torišču, kjer se mračnijaške sile skušajo zoperstavljati nevzdržnemu valu naprednih, ljudskih gibanj, ki silijo ko osvoboditvi, neodvisnosti, reformam in boljšim človeškim razmeram; bodisi v državnem okviru, kjer se delavsko in dijaško gibanje bori za izboljšanje socialnih in političnih razmer, istočasno, ko skušajo reakcionarne desničarske, šovinistične sile preprečiti izvajanje ustave, udarjati po demokratičnih ustanovah in ljudskih organizacijah in strankah z vrsto atentatov ter ne prikrivajo svojih umazanih prevratniških namenov.

A kampanja za tisk je letos zelo važna, tudi zaradi tega, ker poteka tik pred volitvami za obnovitev pokrajinskega in občinskih svetov okoliških občin ter se tako vpleta v predvolilno kampanjo.

Zato je očitno, da ima naša tiskana beseda izreden pomen, tembolj, ker kljubuje valu propagandnih sredstev vladnih in desničarskih strank v Italiji ter prikazuje resno alternativo njihovega mišljenja in načrtom onih, ki upravljajo državo.

Zato si morajo postavljati komunisti kot stvarno nalogo, da naše časopise bolj popularizirajo, da jih delijo v večjem številu, da jih poneso v vsako hišo, v vsak lokal. Seveda to udejstvovanje terja nemajhno žrtev, vendar, ako uresničimo ta cilj, moremo žeti tudi uspeh.

Posebna skrb se postavlja slovenskim tovarišem v zvezi z razdeljevanjem Dela. To vprašanje si sicer že postavljajo vse sekcije in celice bodisi v mestu kot na deželi. Vendar slovenski tovariši utegnejo nuditi nemajhen doprinos pri akciji za širjenje našega petnajstidnevnik, seveda ako se načrtno in dosledno poprimajo vprašanja.

Cetudi izhaja v skromni obliki je Delo edino stalno partijsko glasilo v slovenskem jeziku. Njegov pomen je velik, bodisi ker objasnjuje splošno linijo in vprašanja naše stranke, bodisi ker se postavlja v obrambo potreb, stremeljenj in zahtev prebivalstva sploh in še zlasti ker se dosledno in stvarno postavlja v obrambo narodnih pravic Slovencev, razkriva nedoslednost ali sovražnost drugih političnih strank v pogledu slovenskega vprašanja, prikazuje in obsoja krivce za težak položaj, v katerem se nahajamo Slovenci v Italiji in obenem diskriminacijo in asimilacijske načrte raznih političnih formacij. Končno odigrava zelo važno vlogo tudi

v zvezi s krepitvijo narodne zavesti in v okviru prizadevanja za razvoj slovenskega prebivalstva v naši deželi, od Trsta, do Gorice, do Beneške Slovenije in Kanalske doline.

Kampanja za tisk je namenjena, seveda, ne le seznanjanju vloge našega tiska ter njegovemu širjenju, temveč istočasno tudi zbiranju denarnih prispevkov za njihovo vzdrževanje. Znano je, da komunistični tisk ne podpirajo državni skladi niti ne magnati in da ga vzdržujejo samo delavci, se pravi napredni ljudje.

Zato moramo pristopiti k delu tudi za zbiranje prispevkov, kar le tako bomo mogli zagotoviti naših časopisov, kakor vedno, njihovo redno izhajanje.

JELKA GERBEC

Ustanovljen je krožek »Pinko Tomažič«

Dne 21. maja 1969 je v Trstu začel delovati slovenski krožek za družbene in politične vede »Pinko Tomažič«. Ta krožek je nastal na pobudo tržaške federacije KPI, ker je bila potreba po podobnem sredstvu osveščanja in idejnega boja slovenskih komunistov močno občutena.

Krožek bo usmerjal svojo dejavnost (Nadaljevanje na 4. strani)

Iz goriške pokrajine

Nedopustna zasliševanja!

Pred par meseci so elektrovarilci tržiške ladjedelnice zaključili z dolgo stavko, ki je trajala nad tri mesece. Po 500 urah stavk so delavci podjetja Italcantieri iz Tržiča dosegli popolno zmago. K tej zmagi je predvsem pripomogla enotnost delavcev ne le samo tržiške ladjedelnice, ampak vseh obratov v goriški pokrajini.

Vsa javnost na Goriškem je bila solidarna z delavci: pokrajinski svet, vsi občinski sveti, pokrajinski odbori strank KPI, PSI, KD, PRI, PSIUP, PLI, parlamentarci različnih strank, številni duhovniki in škof in še veliko število odborov, ki so nastali v podporo elektrovarilcev. Skratka vsa goriška javnost je podprla pravično borbo elektrovarilcev za doseg pravic.

V vseh treh mesecih stavk in manifestacij se zaradi zrelosti in odgovornosti delavcev, kljub izizvalnemu obnašanju vodstva tovarne, ni zgodil niti najmanjši incident.

V preteklih tednih pa so karabinjerji klicali na zasliševanja v vojašnice številne delavce tržiške ladjedelnice in drugih obratov. Tem delavcem hočejo naprtiti krivde, ki jih niso zgrešili ne oni sami ne drugi delavci. Te obtožbe so na Goriškem sprožile val ogorčenja med delavci in javnostjo,

ki ne vidi v tem početju nobenega pravega razloga. Postaja vedno bolj jasno, da je iniciativa ustraševalnega značaja in da prihaja na ukaz višjih forumov in ne na pobudo posameznih funkcionarjev. Po drugi strani pa hočejo s tem razbiti enotnost delavskega razreda v kolikor v prihodnjih mesecih bodo delavci pripravili nove borbe za obnovo pogodb v tržiški ladjedelnici.

V zvezi s tem problemom so komunistični poslanci Škerk, Lizzer in drugi naslovili na rimsko vlado odločen protest proti početju orožnikov in zahtevajo takojšnjo prekinitev nerazumljivih zasliševanj. Obenem poudarjajo, da so za tržiško področje potrebne pobude, ki bi vsaj malo olajšale težak ekonomski položaj ter zaustavile nevarnost odpustov z dela v raznih tovarnah.

Prireditve

Ob 20-letnici smrti Otona Župančiča bosta v petek, 23. maja v klubu Simon Gregorčič recitala gledališka igralca Stane Sever in Boris Kralj, o Otonu Župančiču pa bo govoril književnik Mitja Mejak.

V nedeljo, 25. t.m. s pričetkom ob 15.30 uri bodo gojenci dijaškega doma v Gorici imeli zaključno prireditve.

S tržaškega ozemlja

Protiljudsko tolmačenje regulacijskih načrtov

Naši delovni kmetje so ponovno predmet protiljudskega in antinacionalnega rovarjenja in spletkarjenja.

V zvezi s diskusijo o regulacijskih načrtih, ki je sedaj v teku v nekaterih občinah tržaške pokrajine, skuša določena skupina ljudi dvoumno prikazati slovenski javnosti namen in smisel teh načrtov. Zlasti napačno skuša raztolmačiti delovnim kmetom omejevanje zazidalnih površin na našem Krasu, ki ga predvidevajo spreminjevalni predlogi s strani delne odbora za urbanistiko, in pride celo tako daleč, da trdi, da je to omejevanje »hujše kot razlastitve«, katerim je bil slovenski kmet izpostavljen že vsa povojna leta. Izgleda, da se nekateri »Slovenci« še ne morejo sprijazniti z dejstvom, da hoče naš človek živeti na lastni zemlji in še naprej ostati njen gospodar. Slovenski človek na Krasu, bodisi da je kot kmet ali delavec, ali oboje, kot je v večini primerov, je s svojo domaćijo, s svojim večjim ali manjšim posestvom dejansko neodvisen. kar je tudi danes osnovni pogoj za naš obstoj. Naš delavec-kmet tvori majhno samostojno ekonomsko enoto, ki mora kljubovati tako gospodarski kot politični nestabilnosti. Delavec, obrtnik, uslužbenec, ki ima poleg svoje mezde ali plače še lasten kos zemlje in hišo na tako lepem, zavidanem vrednem kraju, kot je naš Kras, je dejanski gospodar lastne usode, lastne sreče.

Že desetletja nas preganjajo z naše zemlje; prej nas je fašizem s požiganjem domov in vasi, z zapiranjem in ubijanjem, potem nas je vojna vihra z vsemi svojimi grozotami in posledicami, po vojni so se spravili na nas z razlastitvami, sedaj pa naj bi sami prostovoljno zavrgli še to, kar smo si v 50. letih ohranili? Izgleda, da prav to nekateri Slovenci žele, ko pišejo, da nam bodo

regulacijski načrti »odvzeli vsako možnost, da si s prodajo zemlje učinkovito olajšamo pot v novo življenje«, kajti »problema kmetijstva na tržaškem ozemlju je praktično nemogoče rešiti«.

Taka stališča se dobesedno ujemajo s stališči raznih strokovnih ustanov in združenj in ločenih kategorij gospodarskih operaterjev, ki zasledujejo le zasebne spekulantske interese v želji, da bi cela kraška pokrajina postala pozidano predmestje »velikega Trsta«, kar bi dokončno prejudiciralo obstoj tisočev slovenskih družin, ki se na lastni zemlji poklicno ali postransko ukvarjajo s kmetijstvom. To je strahotno rovarjenje na račun celotne slovenske narodnostne skupnosti, živčice na našem ozemlju.

Problem kmetijstva na Tržaškem se da rešiti, ga je treba rešiti in se že rešuje. Za to se vneto prizadevajo pristojne organizacije od deželne ustanove za razvoj kmetijstva do Kmečke zveze, napredne stranke, vsa demokratična javnost.

M. KODRIČ

(Konec prihodnjic)

Poimenovanje šole po Albertu Sirku

V nedeljo, 25. maja bodo osnovno šolo v Sv. Križu uradno poimenovali po domačinu - slikarju Albertu Sirku.

Sporod prireditve, ki se bo začela ob 11. uri, je naslednji:

1. nastop mladih vaških godbenikov,
2. priložnostni nagovor,
3. poudaritev umetnikove fotografije šoli,
4. odkritje spominske plošče,
5. šolska akademija,
6. nastop domačega pevskega zbora »Vesna«,
7. nastop cerkvenega pevskega zbora.

Svečana proslava v Zgoniku

Iz govorov na prireditvi ob priliki odkritja spomenika padlim partizanom

«Maj 1945, konec vojne. Občina Zgonik, druga najmanjša v tržiški pokrajini, 11 vasi in zaselkov s 1200 prebivalci. V narodno osvobodilni vojni je izgubila 53 borcev - junakov in ni je bilo hiše, ki ne bi dala človeka za narodno stvar, za upor proti fašizmu, za ideale pravičnosti in svobode. Tem je posvečen današnja slovesnost.»

S temi besedami je podžupan zgoniške občine tovariš dr. Jan Godnič začel nedeljsko svečanost ob odkritju spomenika padlim borcem.

Na svečanosti je župan, tovariš Jože Guštin, med drugim poudaril:

«Naše prebivaistvo je hotelo postaviti spomenik, da se na ta način skromno oddolži vsem tistim občanom, ki so s svojim delovanjem ter žrtvovanjem največje dobrine — svojega življenja — oddolžno prispevali k osvoboditvi

Tudi iz naše občine so mnogi pogumni mladi ljudje odšli v gozdove, kjer so se spopadli s sovražnikom ter s tem branili svojo zemljo, svoje družine, ter hkrati prispevali k zmagi plemenitih načel svobode, bratstva med narodi, resnične demokracije ter miroljubnega sožitja. Mnogi od njih se niso več vrnili na svoje domove, toda zmagoviti zaključek njihovega boja je vsaj delno poplačal njihovo največjo žrtev. Spomin nanje in naša hvaležnost jim bosta osala trajna.

K temu spomeniku bomo prihajali po napotila in moči, da bomo še naprej vztrajali v naših prizadevanjih za uveljavitev idealov pravičnosti, za katere so padli naši sinovi, za tiste ideale, ki predstavljajo temelj vsakega omikanega človeka.

Med nami imamo matere, žene, sestre naših padlih. Njihove žalosti ne bo nikdar konec, toda v njihovih kot v naših srcih ostaja prepričanje, da žrtve dragih niso bile zaman in jih nikoli ne bomo pozabili.»

Iz govora poslanca tovariša Albina Škerka povzemamo naslednje:

«Strnimo se okrog svetlih idealov svobode in pravičnosti, za katere so padli naši borci. Na tem mestu obljubimo, da se bomo še naprej borili za ohranitev tega, kar smo si v težki borbi priborili in za doseg še vseh tistih pravic, ki nam pripadajo. Ne smemo po-

zabiti na najtežje strani naše zgodovine, ki so jo s krvjo izpisali padli junaki, katerim je ta spomenik posvečen. Vztrajno in odločno moramo nadaljevati po poti, ki so nam jo ti junaki začrtali, to je po poti bratstva med tu živčima narodoma, po poti borbe za narodne in socialne pravice.»

Senator tovariš Paolo Sema je poslal naslednjo brzojavko:

«Spomenik, ki ga odkrivamo, je pomemben odgovor tudi na nedavne izbruhe fašistične nestrpnosti in predstavlja dolžno priznanje padlim partizanom naših krajev ter izraža obvezo za nadaljnje borbe, da bi se ideali osvobodilnega boja končno le uresničili.»

Predsednik Združenja partizanov — ANPI tovariš Arturo Calabria je v govoru med drugim poudaril:

«Ob tej priložnosti moramo, žal, ugotoviti, da cilj, za katere smo se borili in za katere so mnogi žrtvovali svoje življenje, niso v celoti doseženi.

Dokler bo na svetu en sam narod, ena sama dežela, pa naj se imenuje Španija ali Portugalska, Grčija ali Vietnam, pomeni, da pot ni bila še do kraja prehojena in da se je zato treba še nadalje boriti.

Odporništvu je bilo — ne naključno — srečanje med pripadniki različnih političnih usmeritev, med različnimi narodi. Osvobodilna borba ni bila samo borba proti nacističnim okupatorjem in fašističnim zatiralcem temveč tudi borba za odstranitev obstoječega ustroja.

Res je, da so se mnoge stvari spremenile, toda tiste reforme, ki bi morale zadeti vir zla, diskriminacij in nasilja niso bile spremenjene niti načete. Res je bila ustanovljena republika, res imamo v Italiji ustavo, ki je med najnaprednejšimi v zahodnem svetu, toda ideali, za katere smo se borili, niso bili vsi uresničeni in mnoge stvari iz preteklosti še niso izginile.

Samo v enotnosti in bratstvu med Slovenci in Italijani, skovanem v boju proti fašizmu in za demokracijo, je jamstvo naše prihodnosti in miru.»

Iz govora, ki ga je imel član vodstva Zveze partizanov — ANPI, tovariš Vladimir Kenda povzemamo naslednje:

«Ta nemil spomenik zgovorno priča o veličini naše borbe. Je sicer spomenik mrtvim, toda predvsem je spomenik življenju, ki je zraslo iz tiste strašne borbe, ki je bila vsiljena našemu narodu. Ne bi imelo smisla postavljati spomenika padlim tovarišem, partizanskim borcem in terenskimi aktivistom, če ne bi velika dela, ki so jih oni opravili, še vedno živela v naših srcih, v naši vsakdanji stvarnosti. Naša pravična stvar pa bo dokončno zmagala, če bomo tako trdni in neuklonljivi, kot je bilo ljudstvo, ki je dalo toliko junakov.

Mi hočemo biti polnopravni državljani republike, v kateri živimo. Zahtevamo, da se nam priznajo vse pravice v javnem življenju, politične, socialne, gospodarske, jezikovne in narodnostne.

Z vso odločnostjo obsojamo vsakršne poskus, da bi se nam z oživiljanjem fašističnih metod in nasilja skušala kratiti ta pravica.

Obsojamo sramotni napad fašističnih pobalinov na spomenik v Miljah, od oblasti pa zahtevamo, da se krivci najstrožje kaznujejo.

Stoletja živi naš človek na tej zemlji. Pritiče mu zato, da mu družba omogoči človeško življenje ter pogoje za nemoten razvoj.»

Občni zbor SPZ

Slovenska prosvetna zveza bo imela svoj redni občni zbor v nedeljo, 15. junija 1969 v Prosvetni dvorani v Gorici. V teh dneh so včlanjena društva prejela predsedniško in tajniško poročilo, ki služi tudi kot osnova za razpravo na občnem zboru.

Nadaljevanje

Bodino enotni

bilo podčrtano celo to, da naj razne komande nadzorujejo zahteve, ki jih postavljajo Slovenci. (Kot je znano je omenjeno okrognico v parlamentu javno razkrinal poslanec tovariš Boldrini in doslej ni nihče preklcal njegovih besed.)

Kot vidite, prišli so že tako daleč, da se zanimajo za nadzorstvo nad Slovenci, da v določenih krogih budno pazijo celo na naše upravičeno zahteve namesto da bi se zanimali za dejavnost fašističnih izzivačev, namesto da bi zatirali fašistična kriminalna početja.

Tudi to nam potrjuje, kako potrebna je enotnost ljudskih sil.

«Alternativa», o kateri govorijo pravi neke manjšinske politične skupine (o »alternativi« so govorili tudi na neki javni debati v Ljubljani), je zgrešena. Tisti, ki trdijo, da bi se Slovenci ne smeli mešati z Italijani v veliki delavski in demokratični stranki, kakršna je KPI, so v zmoti. Taka »alternativa« bi dejansko služila za kritje škodljive politike, bi osamila Slovence in hromila odpor.

Kako so raznim »zagovornikom čistokrvnega slovenstva« pri srcu narodni in demokratični interesi Slovencev, so pokazali med drugim tudi v znanih »petrolejskih aferah« in škandalih.

Zato, ponavljamo, »alternativa«, o kateri govorijo neki »zagovorniki čistokrvnega slovenstva« ne more pripeljati nikamor.

Spričo pojavov fašističnih ostankov, ki se kažejo v raznih krajih, je potrebna dejanska enotnost. Slovenci moramo ponovno izpričati, da smo vredni dediči slavne osvobodilne borbe. Zato moramo biti povsod aktivni in hoditi moramo po poti enotnosti z najbolj vitalnimi in pristnimi silami italijanskega delavskega razreda — v boju za demokracijo in socialni napredek.

Krožek »Tomažič«

nost in razglabljanje predvsem na področju družbenih in političnih vprašanj, ki dozorevajo, in s katerimi se morajo komunisti, ki so važen dejavnik našega razvoja, nujno spoprijeti. Krožek bo odprt vsakemu pozitivnemu doprinosu demokratičnih ljudi, ki z zanimanjem sledijo razvoju delavskega in protimperialističnega gibanja.

Namen krožka je tudi širjenje enotnega slovenskega kulturnega prostora ob tesnem sodelovanju slovenskih naprednih ljudi z obeh strani meje.

V iniciativnem odboru novega krožka so naslednji tovariši: Marija Bernetič, Vojko Cesar, dr. Milko Čebulec, Dušan Furlan, dr. Jan Godnič, Franc Gombač, Boris Iskra, prof. Oskar Kjuder, inž. Miloš Kodrič, Sergij Lipovec, Stojan Spetič, Mojca Šiškovič, Albin Škerk in Edvin Švab.

D E L O
glasilo KPI za slovensko
narodno manjšino
Direktor Marija Bernetič
Odgovorni urednik
Anton Mirko Kapelj
Tisk: Tip. Riva - Trst - Ul.
Torrebianca 12